

ԼՈՒՍԱՔԵՐ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳԱՂԱՔԻ ՆՍՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԻՆԳԵԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՀԱՍՏԷ
ՎՍՐՁՈՒԹԻՒՆ ԼՈՒՍԱՔԵՐ ԼՐԱԳՐԻ
ԳԱԶԵՐԷ

Administration du journal arménien
LOUSSAPER
Boîte Postale 868 Le Caire (Egypte)

ԲԱԺՆԵԳԻՆ

Եղիպտոս Արտասահման

	ՈՂԷ	ՊՐԷ	ՇԻՒՆ
Տարեկան	100		20
Վեցամսեայ	50		10
Եռամսեայ	25		5

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Նամակ և դրամ ղրկել Վարչութեան Տնօրէնի
Չեազիրները եւս չեն դարձախր:
Մանուշակներու համար մասնաւոր պայմաններ:
Խմբագրատունը կը գտնուի Մանսուր Փաշա Խալիժ, քրտմուշի
գծին վրայ, Գաֆէ Կար տը Ֆրանսի բաւախին մէջ:

ԼՈՒՍԱՔԵՐԻ
Օ Ր Ա Յ Ո Յ Ց Ը

ԵԶ. 15 Սեպտեմբեր

Տե՛ն Եկեղեցւոյ:

Արօրը մի կեցնէր մուկ մը բռնե-
լու համար:

Ուր. 16 Սեպտեմբեր

Պահ. Տե՛ն Խաչի:

Խորատը և խորհուրդը քաղց-
րութեամբ ընդունէ:

ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ ?
ՄԱՐԴԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ ?
ԱԶՍՏՈՒԹԻՒՆ ?

(Շար. նախորդ թիւին և վերջ)

Եւրոպան Հայերուն աւելի ազեկ
օգնած պիտի ըլլար, անոնց շատ աւե-
լի լաւ ծառայած պիտի ըլլար, եթէ
անոնց ծառայելու ցոյցեր չընէր ամե-
նեւին: Մեր գործունէութիւնը, սոսկ
խօսքով, ո՛չ միայն անօգուտ այլ և
Պատակար եղաւ: Մենք բռնաւորին
վայրագ և վրէժխնդիր ատելութիւ-
նը գրգռեցինք մեր ապիկար միջա-
մտութեամբը: Բառերու այս պատե-
րազմը սկսող և այսպէս՝ կատարի
հալածանքի նոր թուականը բացող
առաջին աշխարհավարը՝ Լորտ Ռոզ-
պլերի կոչուած այդ փայլուն հոե-
տորն ու մանկամիտ ու կորովազուրկ
աշխարհավարն է: Ինչպէս որ թող
մարդիկ կ'ընեն յաճախ՝ անիկա ոգ-
ղեց խիստ հեռագիրներ, որոնց կըտ-
րուկ կերպով պատասխանեց Սու-
թանը՝ ամբողջական կատարածներով:

Մենք այնպէս կը խօսինք ու կը
յայտարարենք որ իբր թէ առկա վա-
րութեան անունով կը գործենք: Բայց
իրաւ առկա վարական գրութեամբ
կը կառավարուինք: Մեր հանրային
սպասարկները մեր տէրերն են:
Մենք դրամ կը վճարենք անոնց, և
անոնք կը խաբեն զմեզ, և կը գրծեն
այն սկզբունքներուն գէժ խօսք, որոնց
վրայ հաստատուած են մեր օրէնք-
ները: Մենք կը խաբուինք մեր մա-
մուլէն, մեր քաղաքագէտներէն, մեր
նախարարներէն, և մէկ խօսքով այն
ամենէն որոնց պարտքն է մեզի ծա-
ռայել անկեղծութեամբ, համաձայն
այն առկա վարական սկզբունքներուն:

որոնցմով այնչափ կը հպարտանանք:
Մեր քաղաքագէտները կը ծագեն
մեր քաղաքական խռնանքներէ: Անոնք
չեն հաւատար տիեզերական եղբայ-
րակցութեան երազներուն որ մեզի
սիրական են: Անոնց քաղաքականու-
թեան կեդրոնական գաղափարը ժո-
ղովուրդներու միջեւ մշտնջենական
և անդարմանելի թշնամութեան գա-
ղափարն է: Անոնք և կարճատեսու-
կան հայեացքները գերազոյն իմաս-
տութեան տեղը անցած են: Այս
մարդիկը որ մեր քուէով և մեր կող-
մէ իշխանութեան կանչուեցնուած պէս
կը մեծնան՝ անմիջապէս կ'ենթարկ-
ուին մասնաւոր մտաւորական հիւան-
դութեան մը, զոր թերեւս պատշաճ
է անուանել պաշտօնի հիւանդու-
թիւն: Մենք մահկանացու զը-
լութեան վրայ գերբնական լուսա-
պսակ մը կը դրուի, և կ'սկսին Ո-
լիմպական բարձունքէ մը դիտելու
զմեզ, որ իրենց ընտրողներն ենք:
Մենք անթափանցելի կը դառնան
մարդկային տարրական յուզումնե-
րու: Երբեք երբեք անոնք վար
կ'իջնեն իրենց փղոսկրէ գզեակնե-
րէն, և խորիմաստ եղանակով ու վիճ-
անխմանալիութեամբ կը ճառեն ան-
սահման շահերու և կարծեցեալ պե-
տական պատճառարանութիւններու:
մեր ցեղին ապագային, և մեր պե-
տութեան փառքին վրայ — այսինքն
հանքաւայրներու, շահագէտներու, ար-
տեսախնդիրներու, և զբաղաւորնե-
րու փառքին վրայ: Ուրեմնի սահ-
մանումը թէ «Ազգ մը հոգի մըն է»
նշանակութիւն չունի անոնց քով, ու-
րովհետեւ անոնց միտքը գրաւուած
է ներկայի սոսկ նիւթական խնդիր-
ներով: Անոնք քաղաքականութեան
մէջ բարոյական տարրը նկատողու-
թեան տանելու արամազրութիւն չու-
նին: Անոնց գաղափարը, յորինուած
է Պիղմարի ներմուծած անարդ
տեսութիւններով որոնք կը ջնջեն
քաղաքականութեան մարդասիրական
մասը, և զիստօրութեամբ հիմնուած
են ազգային մեծութեան գաղափա-
րին վրայ:

Հանրային կարծիք, հանրային
խիղճ, — ասոնք խել մը պարապ բա-
ռեր են: Հիմա այսպէս բաներ չկան,
նախարարները կրնան փոխուիլ,

բայց նախարարական աւանդութիւ-
նը կը մնայ, այն նախնական աւան-
դութիւնը՝ որուն պաշտօնն է պաշա-
պանել և զօրացնել հաւաքական
Մասմուրին պահանջումները և բա-
րեկեցութիւնը: Հարաւային Ափրի-
կէի և Մայրագոյն Արեւելքի կոր-
ծանաբար պատերազմները մղուեցան
այդ վտեմ՝ նպատակին համար, և ոչ
թէ անոր համար որ Ռուս գիւղացին
հայրենասիրական փափաքով կը
սուշորէր Մանչուրիական հողը կցե-
լու իր հայրենիքին մէջ չունեցած
հողին հետ: Նոյնպէս ալ Անգլիացին
սիրտը հպարտ ցնծութեամբ մը չը
լեցուիր անոր համար որ Չինացի
զերիններ կը նստեն թրանսփառլը:
Այս աղէտներուն սկզբնապատճառ-
ներն են Պեղծարարութիւն պէս չարա-
գործներ և խորամանկ հանքատէր-
ներ:

Պ. Տեղաւոր չվարանցեալ նա-
ւատարմ մը զրկելու և Մետիլինէն
զրաւելու՝ իբր թէ երկու Քրիստա-
հպատակներու պահանջը եղող չնչին
գումարի մը վճարումը ապահովելու
համար: Ինչպէս յայտնի է՝ այս մար-
դիկ իրենց պահանջումները շատ հա-
մողի կերպով չկրցան հաստատել:
Բայց Պ. Տեղաւոր անգրգռելի մը-
նաց: Մհ. Ֆրանսայի գործած ճնշա-
մը: Սուլթանը տեղի տուաւ, անչույտ
արհամարհող արգահատանքով մը
ծիծաղելով այդչափ պղտիկ գործի
մը համար հանուած ազմուկին վը-
րայ, և նաւատարմը՝ փառքով ծած-
կուած՝ վերադարձաւ իր Մի-
ջերկրականի առանձնարանը: Այդ
նաւերը եարտա մը տեղ ալ չը
շարժեցան երբ ամբողջ գիւղեր
այրուեցան կործանուեցան Հայաս-
տանի մէջ, և 200,000 մարդկա-
յին կեանքեր կատարած ու արիւն-
առչտ խուժանի մը ձեռքը թողուե-
ցան:

Մեզի պիտի ըսեն որ միջազգա-
յին նախանձութիւններ և կոնֆլիկտներ
խոնջոտ կ'ըլլան: Եւ սակայն կը
թուի թէ այդ խոնջոտներու ար-
գելքը անչափ ատեն է միայն երբ խնդի-
րը հարկը հոգարարութեամբ մարդկային
արարածներուն օգնելու վրայ է: Իսկ
անոնք բոլորովին անգոր կը մնան երբ
նպատակ ունենանք գումար մը առ-

նելու թրքական գնձարանէն: Մենք
այս չնորհալի տեսարանին անանատես
եղանք՝ ամենէն աղաւտ առկա վարու-
թիւններուն մէջ:

Այ ժամանակը հասած է որ բո-
լոր մոտծող մարդիկ՝ միջազգային
արգարութեան խնդիրներուն մէջ
մեր իշխողներուն ցոյց տուած եղեռ-
նական անզգայութեան և անտարբե-
րութեան գէժ բացաքին: Մենք դեռ
կը հաւատանք թէ մարդասիրական
և ազատական գաղափարները վեր-
ջապէս պիտի յաղթեն ինքնամոլ և
անխիղճ նիւթապաշտութեան դրօշին,
որ հիմա վարձատրելի կերպով աւելի
և ընդհանրական է: Մենք պէտք է
շանտա՞ք միջազգային պարտականու-
թեանց աւելի աղնիւ ու աւելի վեհ-
անձնական ըմբռնումը ընդհանրա-
ցնել տալու՝ փոխանակ այն ազգա-
յին եռասիրութեան զոր այնչափ ար-
խուր և կոշտ կերպով կ'ընեղայացը-
նեն Բապտիստացիք մը կամ Վիճելմ
Քայլեր մը: Համակրութիւնները որ
սահմանազուլիներէ անդին կը տա-
րածուին, ոչ կամ կանուխ պիտի
զոյացնեն աշագին զօրութիւն մը:
Ռուսոյ մէջ անցած դարձածը ի-
րազիտութեան դաս մըն է որուն
վրայ խորհրդածել կ'արժէ: Երբ որ
ընկերական գրգռումի հոսանքը ան-
գամ մը ճամբայ ելլէ, դժուար է
նախատեսել թէ ո՛ր գաղափար կ'առնէ:

Մենք խել մը պարապ խօսքեր
կը խնդրէք փոքրիկ կամ տկար ազգու-
թիւններու մասին: Մարդկային կեան-
քերը կը չափուին, կամ կը կռուին:
Ամեն մէկ ժաղրու կեանքին գործն
զօրութեան արժէքն ու սահմանը ով
պիտի որոշէ: Ով իրաւունք ունի
տանջելու կամ զրկելու նոյն իսկ մարդ-
արարած մը: Իսկ հպատակ ցեղ մը
հալածելը, ինչպէս որ կ'ըլլայ հա-
յաստանի մէջ, վատ և բարբարոսա-
կան գործ մըն է, որուն պատաս-
խանատուութիւնը Եւրոպայի վրայ
կը ծանրանայ: Հայոցաւանի և Մակի-
դոնիոյ ժողովուրդները, այդ յառի
կառավարութեան մշտնջենաբար զո-
հերը, թուով փոքրիկ ազգութիւն-
ներ են, բայց զորաւոր ու մեծար-
ժէք են, մանաւանդ քաղաքատեղով
միլիոնաւոր Մահմետական վայրենի-
ներու հետ, որոնք միշտ ալ այսօր

գլխի կերպով անկարող եղած են ամեն մտամշակութեան և յառաջդիմութեան: Մենք այս օրը ամբողջ մինչև հիմա չէ արտադրած ներքին կեանքի մէկ հատիկ կայծ մը: Ընդհակառակն, կապարէ ծանր բեռ մը եղած է ու զինք չըլլապատող ցեղերուն գործը խանգարած ու կեանքը խեղդած է:

Ժամանակ է որ այս ահաւոր զրկանքը վերջ գտնէ: Եւրոպա կարող է, ու եթէ Եւրոպան չուզեր՝ Ամերիկա պարտական է դարմանելու այս հնօրեայ չարիքը: Կեանքի և արդարութեան այս գործը՝ պէտք է որ Արեւմուտքի ապատական մեծ հանրապետութեան նախագահին բարեւէր հանճարին յանձնուի:

Ս. ԱՆԳՍՏԱՆՏԻ (Armenia)

ՄԱՆԿԱՆ ԴԻԵՏՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՄԱՐ ԳԵՆԵՐ

(Ծար. 123րդ թիւն և վերջ)

Առաջի հինգ ամիսներուն օրուան մէջ երեք ժամ անգամ մը և զիշերն ալ մէկ անգամ մանկան ծծափողով կաթ պէտք է առնէ (24 ժամուան մէջ 7 անգամ) վեցերորդ ամսէ յետոյ՝ զիշերուան դիեցումը կրնայ վերցուիլ:

Առաջի ամսուն մանկան պիտոյնի մէջ 40 կրամ եռացեալ կամ սթերիլիզէ կաթ և 20 կրամ շաքարախառն ջուր դնելու է:

Եթէ տղան ուժեղ և առողջ է, ամառը խնայ 60 կրամ կաթ և 30 կրամ ջուր տալու է ամեն անգամ:

Այսպէս քիչ քիչ կաթի և ջրոյ քանակութիւնն աւելցնել պէտք է երկրորդ և երրորդ ամսուն, այնպէս որ երրորդ ամսոյ վերջ ամեն դիեցման 80 կրամ կաթ և 40 կրամ շաքարախառն ջուր, և հինգերորդ ամսէ վերջ 100 կրամ կաթ և 50 կրամ շաքարախառն ջուր պէտք է տալ մանկան ամեն մէկ անգամ:

Վեցերորդ ամսէ վերջ ամեն մէկ պիտոյնի մէջ 150 կամ 170 կրամ զուտ կաթ, քիչ մը շաքարով մանկան տալու է, թէ կաթն և թէ զայն կարելու ջուրն ամեն օր նորոգ պատրաստելու է, երբեք առջի օրուան պատրաստուած ջուրը կամ կաթը հետեւեալ օր գործածելու չէ, նոյնպէս պիտոյնի մէջ մնացած կաթը կրկին գործածելու չէ:

Քեցման պատրաստութիւն (Préparation au sevrage) 10-15 ամսու: Մինչև ասան ամսու՝ կաթէ զատ երբեք բան մը տալու չէ տղան:

Տասներորդ ամսուն, երբ տղան առողջ է և եթէ առաջին 4 ամիսներն ամբողջացած է, օրուան մէջ մէկ ծուծը (tétée) և կամ մէկ պիտոյնը կաթնապուրով (կաթ, հաց, շաքար, քիչ մ'ալ աղ և ամենէն լաւ եփուած) և կամ կաթով պատրաստուած խիւսով (farine de froment), (*) շաքար և աղ կրնայ փոխանակուիլ:

(*) Ծօսֆոսֆին, մարդալին, արարող, ասկու, օքսէլուզ, ֆոսֆին տ'ալուան, ֆոսֆին տ'օւս, Թափօքա, Ուլէնպիտոս մաթըտ ֆոսֆատ:

Խիւս պատրաստելու եղանակը (bouillie).— Վերջին անգամ մէկ ապուրի թըճու առնելով, մէկ ապուրի թըճու պաղ ջրով լաւ մը խառնել վերջ, 5-7 ապուրի թըճու եռացած կաթի մէջ աւելցնելով 4-5 փայլեան եփուած է:

Տասներորդէ մինչև տասներկուերորդ ամիս մանկիկը հինգ ծուծ (tétée) կամ պիտոյն (200 կրամ անարատ կաթ շաքարով) և մէկ ալ խիւս (bouillie) պէտք է առնէ: Տասներկու ամիսէն մինչև տասն հինգերորդ ամիս 21 ժամուան մէջ հինգ անգամ ուտելու է, երկու խիւս կամ կաթնապուր աւելի առատ և 3 ծուծ կամ պիտոյն ամեն անգամ 250 կրամ անարատ կաթ շաքարով: Մանկան խիւս կամ կաթնապուր տալէ չորս ժամ վերջ պիտոյն տալու է:

Քեցում (sevrage).— Տասնը հինգերորդ ամսու առողջ մանկան կաթէ կտրելու ժամանակն է, այն ատեն օրուան մէջ չորս անգամ անոր պէտք է սնունդ տալ: Առաւօտ.— Խիւս կամ կաթնապուր: Կէս օր.— Կաթնապուր կամ մի ջրով պատրաստուած ապուր, կէս հակիթ, երբեմն ալ ոչխարի ուղեղ և հաց:

Ժամը 4ին.— 250 կրամ կաթ:

» 7 1/2 ին.— Խիւս, կամ կաթնապուր, կաթով պատրաստուած բաթաթէսի բիւռ և հաց:

Տասնութերորդ ամսու.

Առաւօտ 8ին.— Խիւս:

Ժամը 10ին.— 100 կրամ կաթ:

» 12ին.— Հակիթ, ճերմակ միս, (լաւ եփուած հաւ), բաթաթէս, կանանչեղէն, ոսպի բիւռէ:

Ժամը 4ին.— Կաթ և պիւսքիլի:

Ժամը 7ին.— Խիւս կամ կաթնապուր:

ՏՈՒՆԱՍՏԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԹՈՒՐԻՔԻԱ

Առաջին կնճռոտ մրցակցութեանց տեղի չտալու համար, որոշած է Մէքքէի Էմիրի պաշտօնը յանձնել Ալի բաշային, որ արդէն այդ պաշտօնը կը վարէր իր հօրեղբոր մահուէն ի վեր: Պետական խորհրդական Ապտուլլահ բաշա, հանգուցեալ Էմիրին եղբայրը, որուն համար կը խօսուէր այս պաշտօնը՝ հաւանականութենէ դուրս է այժմ:

— Արիկ Լէֆ. Ունճեանը սպաննող վարդապետի հպատակութեան խնդրով Միացեալ Նահանգաց զեսպանին և Դրան միջեւ ծագած միջադէպը սուր կերպարանք մը առած է: Պ. Լէւման չուզեր այս անգամ ալ խաբուիլ ինչպէս եղաւ ֆրանսիացի Ամիրիկեան վարժարաններու խնդրոյն մէջ:

Ուստի Դուռը վճարեկ առնելն միջոցաբեկանի պիտի տայ վարդապետի մահուան վճիռը, որպէս զի եւջ մը գտնէ Միացեալ Նահանգաց ներկայացուցչին դժհացում տալու համար:

— Գաղտնի ոստիկանութեան գործակալներուն Թրանսալի գերատեսչի մը հանդէպ դէպ վարժունքին համար է. Պոլսոյ Թրանսալի գերատեսչի հասուցման դատ բացած է կառավարութեան դէմ:

— Եւրոպայի սփրափորածութեան փնտիչ Յանձնաժողովը մեայուն հանգամանք առած է և իր գործերը կը վարէ ոստիկանութեան պաշտօնատան մէջ: Մեծ թնուլ ձերբակալութիւններ տեղի կ'ունենան: Գաղտնի ոստիկանութեան նախկին հրամանատար Ահմէտ Ճէլալտաին բաշան է. Պոլսի վերադարձնելու համար Սուլթանի կողմէ եղած փորձերը անհետեւանք մնացած են:

ԲՆԻՍԻԱ

«Թան» կը գրէ հետեւեալը:

«Պաքուի Հայերը և Թաթարները երկու թշնամի բանակ կ'ընդկայացնեն այս պահուս, բայց զինուորական իշխանութիւնը կացութեան տէրն է: Բազմաթիւ յարձա. կուսներ տեղի կ'ունենան զաշոյններով, հրազէն քիչ կը գործածուի այժմ, զինուորներու ուշադրութիւնը չհրաւիրելու համար: Վաճառատունները և դրամանակները զոց կը մնան, ուտելիքը կը պահուի: Կովկասի կառավարչապետ Լուի Նաբոլէօն սեպտ. 22ին Պաքու պիտի հասնի:»

— Յարը հրամայած է որ ճարտարարուեստական հաստատութեանց տէրերը, փոխանակ Պաքուի մէջ նիստ գումարելու սեպտեմբերի վերջը Ս. Բեդրուպուրի հրաւիրուին մասնակցելու համար Լիւնտոնական Գործոց նախարարին նախագահութեան տակ գումարելի նիստին:

Հարկ եղած զինուորական ուժերը պիտի կեդրոնացուին նաւթային գործարաններու և մթերանոցներու շուրջը, որ մեայուն կերպով պիտի պահպանեն մինչև խաղաղութեան ամբողջովին վերահաստատումը:

Յատուկ ոստիկանութիւն մը պիտի կազմուի, պահեստի զինուորներէն հաւաքուած, որպէս զի նաւթհորերը պաշտպանեն:

— Սեւաստոքոլի մէջ գլխատուած են Բօքիտօնօսցէֆի երկու նաւաստիներ որոնք պատերազմական նախարարութենէն մահուան դատապարտուած էին:

— «Թրիպլին» լրագիրը կը ծանուցանէ թէ ընկերութեան թրիպլին որ 1781ին Նարոտնայա-Վոլայի անդամաց գատին մէջ դատապարտուեցաւ և Շիսելպարկի բերդին մէջ 20 տարի բերդապահութիւն կրելէ վերջ Սախային աքսորուած էր, ճարտական կառավարութեան կողմէ ազատ արձակուած է և այժմ Թօքիօ կը գտնուի:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Յունաստանի մէջ Հայոց քով գրտ նուած ումբերու խնդրոյն մասին բացուած քննութիւնը վերջացած է: Պոլսկարներու և Թուրքերու միջոցակցութիւնը չէ հաստատուած: Կառավարի անձերէն մաս մը պիտի արտաքսուին երկրէն, ուրիշներ պատժական առեանը պիտի հանուին:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Եգիպտոսի Առաջնորդ Տ. Միքայիլ վարդ. Աղանունի Օլիմպի երթալով իր հոգեւոր ծնողին, Եկիմիդիոյ Առաջնորդ Տ. Ստեփանոս Արքեպիսկոպոսին այցելութիւն տալէ ետքը՝ Սեպտ. 19ին հասեր է Կ. Պոլսի ուր պիտի մնայ մէկ երկու շաբաթ:

— Սուլթանի գահակալութեան տարեդարձին օրը՝ 2էյթուլի կաթող. Տեղապահ Տ. Ներսէս վրդ. խապայեան հետ ունենալով հոգեւորական և աշխարհական ընկերներ՝ ներկայացներ է տեղւոյն կառավարական պաշտօնատեղին շնորհաւորական աղջելութիւն կատարելու համար:

— Էտիքէի վերջին հրդեհէն այրեր է զպրոցին մասնաշաղարանը սւր 4-500 տարուան հնութիւն ունեցող 33 կտոր ձեռագիրներ և 900 քրքեր կան եղեր:

— Օգոստ. 21ին Կովկ. ֆոխարարի դի.

անաստան մէջ կայացեր է խորհուրդ մը, որուն նախագահը է Սուլթան Իրիմ-Գիրէյ, իսկ հայոց հոգեւոր վարչութեան կողմէ ներկայգտնուած է Նահապետ եպիսկոպոսը: Խորհուրդը մշակեր է այն եղանակներու նախագիծը, որոնց հիման վրայ պիտի ձեւակերպուի հայոց եկեղեցական և դպրոցական կառուածներու վերադարձնելը: Այդ նախագիծը շուտով զրկուելու է ներքին Գործոց նախարարութեանը հաստատելու: Լու համար, և յոյս կայ որ մինչև մէկ ամսէն կառուածները ամբողջովին վերադարձնելու գործողութիւնը վերջանայ:

— Թիֆլիզի քանի մը հայ եկեղեցիներու աւագ քահանաները ուսաց դպրոցական վարչութեան ներկայացուցիչներն ստացեր են եկեղեցիներու կից գանուղ զպրոցական շէքերու բանալիները: Իսկ մնացած զպրոցներու յանձնումը պիտի կատարուի՝ այն ժամանակ երբ Կովկասի ուսումնարանական շրջանի հոգաբարձու Չաւաղսկին Բեդրուպուրկէն կը վերադառնայ Կովկաս:

— Բիշկէկ Չաւրիեանի խումբը, որ այցելած էր Կարին ու Բաղէշ, և բժշկական ու նիւթական օգնութիւններ ըրած էր, կառավարութեան կողմէ արգիլուել է երթալ Մուշ և Սասուն, ուր աւելի սոսկալի թշուառութիւն կը տիրէ:

— Բարադամեան ընտանիքի բարերարութեամբ հիմնուած և վերջերս նորոգուած Պոլսոյ Խոստիլի Ս. Ներսիսեան վարժարանի բացումը տեղի ունեցած է ամառյա մէկին:

— Մալաթիոյ Առաջնորդ Տ. Գեորգ վարդ. Ասլանեան իր թեմական այցելութեան միջոցին, Բնախթէի մօտ գտնուող Նարնճոյ գիւղին մէջ վարժարան մը հաստատեց:

— Պոլսոյ Թերթերէն կը տեղեկանանք թէ Սեպտ. 1ին իր մահկանացուն կնքեր է Գալապէտեան Տիգրան Էֆէնտին, որ կեանքին մէջ բաւական կարեւոր նուիրատուութիւններ ըրած է ազգին:

— Պալապիտի Տ. Ներսէս քահ. ֆալէ բերունին հեռագրած է Պատրիարքարան թէ՛ հնազանդելով կրօն. Ժողովոյ հրամանին կը պատրաստուի Պոլսի գալ:

— Կարնոյ ազգայիններէն Գալաֆեան Կրթաբ. տեղին Էմիր Գուրպի թաղին մէջ իրենց սեպական մէկ ընդարձակ տունը նուիրեր են ազգին, և զայն վարժարանի համապատասխան վիճակի մը վերածելով պէտք եղած կահ կարասիները հոգացեր են: Այս նորահաստատ վարժարանը պիտի յաճախեն Էմիր Գուրպի և մօտակայ երկու ուրիշ թաղերու հայ մանուկները՝ որոնք քաղաքի կեդրոնէն հեռու բնակիչներ պատճառաւ զրկուած էին մտաւոր սնունդէ:

ՆԵՐՔԻՆ

— Շուպրայի կամուրջին վրայ, երրորդ անգամ ըլլալով նորէն բարեփոխութիւններ պիտի ըլլան:

— Եւրոպական նախարարութիւնը Խըտիվական Խրկրագործական Ընկերութեան շնորհած է 30,000 ոսկիի վարկ մը, որով ըստ սովորականին, երկրագործներուն բաշխուելու համար քիմիական պարարտներ (անկրէ շիմիք) պիտի գնուին:

— Ն. Բ. Խոտիլը իր ընտանիքով մեկնած է Կ. Պոլսէն և այսօր կը սպասուի Ողբոսանդրի:

— Նախարարները և այլ և այլ պաշտօնաւարաններու անդամները, հոկտեմբերի 19

ՄԻՆԿԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կեդրոնատեղի Պրիսթոլ հօթելի դիմաց, մասնաճիւղ Նոր Պաղարի դիմաց:

Գ. Ա. Հ. Ի. Բ. Է.

ՄՈՒՍԲԻ

Իւրաքանչիւր Մինկեր մեքենայի վրայ գրւած.
տուել այս փաճառանիշը (marque).
ՔՍԱՆ ՄԻՆԿԵՐ մեքենաներ ապրամ.
Սինկերային ձրի դասեր և մեքենաներու.
ձրի նորոգութիւն գնողներու տան մէջ: Վճար.
ման դիւրութիւններ: Մինկեր կարի մեքենան.
ըլ աշխարհի բաւազոյններն են: (29)

Բարիկի 1901ի Յուլիանդէսին մէջ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՑԱՆԱԿ-Աշխարհի ամենէն ՄԵԾ վարձատրութիւնը, փոխարդաց ձրի կը զրկուի մեր Յուլիանդ ամեն լոյսէ:

S. S T E I N

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ս. ՇԹԵՅՆ

ՀԵԹԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ԽՏԻՎԻՆ

ԱԲԱՊԱ ԷԼ ԻՍՏՐԱ, ԷՋՊԵՐԻՆԷ

Կիններու, Այրերու և Տղաներու

ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

Գինները Չափաւոր են:

ՎԵՐՁՈՆ ՆՈՐԱԶՆԻՈՒԹԻՒՆ

Եւրոպական վերամբարձ (ասանսէօր) տպարանները բնակւորան կը զրկուին:

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ՏՈՒՆ

ՃԻՎԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Negociants—Commissionnaires

ՊԵՅՆ - ԷԼ - ՍՈՒՐԵՅՆ

ԳԱՀԻՐԷ

ՖԵԼՆԵՐՈՒ ԳՕԼԵՃԻՆ ԴԻՄԱՅ

ՄԱՍՆԱԿՈՐ ՃԻԻՂ

ԸՄՊԵԼԻՔՆԵՐՈՒ

Jph. Etournaud & Co

Cognac

Ժողէք Էթուռնո և Բեզ. Գոնեպ:

L. Bezagu & Co

Bordeaux

Լ. Պէղակիւ և Բեզ. Պոնտու:

Garnier—Chevrier

Meursault

Կառնիէ և Շըվոնիէ Մէօրսուլ:

ՄԻ ԶԱՃԷՔ !!!

Բայց միայն Կ. ՊՕԼՍՈՅ ճաշա-
անը, Շարա-Ապտիւլ-Աղիզ, Եգիպ-
տական թատրոնին դիմացը, ուր պի-
տի գտնէք Արեւելեան ճաշակով եփ-
ուած համեղ կերակուրներ, լաւ սպա-
սարկութիւն մը, կատարեալ մաքրու-
թիւն, և չափաւոր գիներ:

Փորձեցէք և գոհ պիտի մնաք:

Ճաշարանի տնօրէնութիւնը բը-
նակարաններու մէջ ճաշկերոյթի պատ-
րաստութիւններ կը ստանձնէ լաւա-
գոյն պայմաններով:

ԾԱԽՈՒ ԳՐՔԵՐ

Լուսաբերի խմբագրատան մէջ:

Ղըշ. ողջ

Յրանսահայ նոր Բառագիրք
պատկերազարդ, Գուրտոն Լու-
սինեան, երկու հատոր

120

History of Armenia. by
Ter Gregor. (Պատկերազարդ
Հայոց պատմ. անդիւրեղն)

15

Լուսինեանք, Միլիք Ս.
Դաւիթ Բէկ

5

Կիպրոս Կղզի, Բակուրան
Լուսաբեր Հաւաքածոյ, Ա.

5

Գրակ,

2

ՏԲԹ. ՕՎԱՏԻԱ

Որ իր ուսումը և փորձառու-
թիւնը ստացած է Բարիկի առաջ-
նակարգ հիւանդանոցներուն մէջ և
որ երեք տարուան միջոցին Գահիրէի
մէջ բազմաթիւ յաճախորդներ շա-
հած է՝ շատ կարճ ժամանակի մը
մէջ կը դարձանէ նոր սկսած կամ
հինցած հոսուքները, շիճախը (կուլ-
միլիթէր), միզանցքի կծկուքները,
փամփշտատապը (սիսթիթիս) և ծննդա-
կան և միզային գործարաններու
հիւանդութեանց հետեւանքները: Կը
դարձանէ նաև սիֆիլիզը և յորժային
հիւանդութիւնները:

Հիւանդ կ'ընդունի ամեն օր ժա-
մը 9-12 կէս օրէ առաջ, և 3-6 կէս
օրէ վերջը, իր բնակարանը Մէհմետ
Ալի փողոց, Ամերիկեան դրամա-
նանոցին վրան:

"ՔՈՒՈՒԷ ԵՐՈՐԲԷՆ"

LE COURRIER EUROPÉEN

Hebdomadaire international

Rédaction et Administration;
280 boulevard Raspail, Paris.

Comité de direction: Bjørnstjerne
Bjærnson, Jacques Novicow, Nicolas
Salmeron, Gabriel Seailles, Charles
Seignobos, Giuseppe Sergi.

Redacteur en chef, Louis Dumur.

Secretaires

Arne Hammer et Charles Chanvin

Administrateur, R. Pierre

Իր վարչական մասնաժողովի ան-
դամներէն զատ աշխատակից ունի
Թօլսթոյ, Լամպրօզ, Ֆօն Պար, Ֆը-
րետերը Բասի, Լըրուա-Պօլիէօ,
Պառն Սույէմացու, Միլիթերիք, Բօլ
Ատան Լեն, Լեն, Լեն:

Ամեն երկրի մասին կը հաղորդէ
տեղեկութիւններ: Միջազգային քա-
ղաքական շարժումին հետեւի փափա-
քող ամեն անձի համար անհրաժեշտ
շարժաթիւններ մըն է:

Բաժանորդագին

Ֆրանսա՝	տարեկան	12 ֆր.
Ռուսի յերկրներ	"	15 -
Վեց ամիս՝ 8 ֆր.	չորս ամիս՝ 4 ֆր.	

ԲԱԶՄԱՎԷՊ

ԱՄՍՈՒԳԻՐ

ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ

ԵՒ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ

Բաժնեգինն է ոչ ապահովագր-
եալ 10 ֆր. իսկ ապահովագրեալ 13 ֆր.

Հասցէ՝ «PAZMAVEB»

(Italie) St. Lazar, Venise

ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐԲ

LA NEW-YORK

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ՍՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ

ՄԻՋԱԶԳՈՅԻՆ ԿԵՈՆԲԻ ՈՊԱՀՈՎՈՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.Ը

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

Կը գործէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքեւ:

1903 Յունվար 1ին երաշխաւորեալ գոյքն է Ֆրանք 1,827,000,000

ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐԲ 812,711 ապահովագրեալ ունի որք կը կազմեն Ընկե-
րութիւնը որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն 1903ին ապահովագրելոց
վճարուած շահաբաժիններու գումարը Ֆրանք 27,670,882:

ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐԲԻ տիեզերական բոլոր միջնէ հիմա ուրիշ որ և
է Ընկերութենէ մը յանձնուած բոլորներէն աւելի անկաշկանգ
անվիճելի է, Ըլլայ դրադման, ճամբորդութեան, մահուան տեսակ-
ներուն և պատճառին, անձնասպանութեան և միջնէ իսկ պա-
տերազմի առնելու, Տիեզերական բոլոր կ'երաշխաւորէ փոխառութիւն-
ներ երեք տարի ապահովագին վճարելէ յետոյ առանց յետագայ
ապահովագին հաշուի առնելու, այս փոխառութեանց գումարները
զատ զատ նշանակուած են բոլորին մէջ, 30 օր պայմանաժամ
Իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադ-
րեցնելէն մինչև 5 տարի վերստին նշանակուած առանձնաշնորհում, յե-
տամնաց ապահովագինները 5 առ 100 տոկոսով հանգերձ վճա-
րելով, մէկ տարեկան ընկէ յետոյ իրաւանց կորուստ կայ: Ապահո-
վագրութեան երկարաձգումը, բոլորին մէջ նշանակուած ժամանակա-
միջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ
պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ,
առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագինները:

ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐԲ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայման ալ ունի, որ աշխարհի
մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամենէն աւելի նպաստաւորն է:
Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել «Լուսաբեր» խմբագրատունը:

ՏՕԳԹ. Ի. ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՇԱՐԱ ՔԱՄԵԼ, ԹԻԻ Յ. ՇԵՓԸՐՏՍ ՀՕԹԵԼԻ ԴԻՄԱՅԸ

Կը դարձանէ տիւայի և լինտերու ամեն տեսակ հիւանդութիւններ,
եւրոպական և ուրիշ միջոցներով, ըստ նորագոյն և կատարեալագործեալ
գրութեանց:

Կը պատրաստէ ոսկիէ ակոսներ և կամրջակներ (travaux aux ponts
et couronnes) որոնք առանց արհեստական քիմիքի և առանց ամրացու-
ցիլ թելի (crochet) կ'ապահովեն արհեստական ակոսներու տոկունու-
թիւնը և տեսականութիւնը:

Նոյնպէս՝ կը պատրաստէ քառուէ լինտերով ակոսներ, և առանց
ցաւի կը քաշէ վնասուած ակոսները, լինտերու կամ ընդհանուր ջիղե-
րու վայրկեանական թմրութեամբ:

Յաճախորդներ կ'ընդունի ամեն օր, առտուան ժամը 9էն—իրիկուան 6ը:

ՊԱՏԱՆԻ

Chigwell, London.

Պատկերազարդ ամսաթիւերի.
Իւրաքանչիւր թիւի մէջ 10-12

պատկերներ կը գտնուին, աղոց հա-
մար խիստ հետաքրքրական:

Գին երկուք ու կէս Շիլլին:

Երկուքն ալ կրնան ստացուի: «Լուսաբեր» խմբագրատունէն:

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԵԻԷԼԵԱՆ ԽՆԴՐՈՅ ԵՒ

ԱՌԱՋԵՈՐԴ ՀԱՅԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ

2 Հատոր, 676 էջերէ բաղկացեալ

Գրիմի՝ Prof. G. Thoumaian

Chigwell, Essex.

Գին փոստի ծախքով երեք ու
կէս Շիլլին: